

OD AUTORA BESTSELLERU *BIRD BOX*



INSPEKCE

JOSH
MALERMAN

INSPEKCE

Copyright © Josh Malerman, 2019

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Šárka Králíková, 2020

Cover © David G. Stevenson and Faceout Studio, 2020

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2020

ISBN 978-80-7642-799-0 (pdf)

INSPEKCE

JOSH
MALERMAN

*Pro Allison,
umělkyni, sportovkyni, modelku, masky
Vzpruhu, již hledám pod víčkem flašky*

PRVNÍ ČÁST
ABECEDNÍ CHLAPCI

Dobré ráno v Rodičovství!

Žádný chlapec při inspekci nikdy neselhal.

Díky tomu se J ani trochu nebál, když se před ním se zavrzáním otevřely ocelové dveře, když ven vyhlédly obličej Rodičovství a u zadní zdi stáli inspektoři, oba s rukou položenou na lupě zavěšené na opasku. J tohle dělal každé ráno svého života, každé ráno, které si pamatuje, a navzdory teoriím Q o *možnostech* a *pravděpodobnostech* (jeho představě, že nakonec někdo musí selhat, aby se ospravedlnily celoživotní inspekce) J necítil žádné pochybnosti, obavy ani strach.

„Vstup, J,“ zavolal Collins. Collins, nejnabručenější, nejstarší a nejotylejší inspektor ze všech. Ten muž páchl starými učebnicemi. Břicho se mu převalovalo tak daleko přes opasek, až D vtipkoval, že v něm má schovaného abecedního chlapce. *Odtamtud všichni pocházíme*, řekl D. Všichni abecední chlapci ale věděli, že pocházejí ze sadu. Vyrostli na živých stromech.

„Tak pojd,“ řekl Collins. Bylo pozoruhodné, že nějaká slova vůbec dokázala přejít přes jeho huňatý hnědý knír.

J věděl, že inspektor nemluví sám za sebe.

T.A.T.A. musel vydat pokyn, že je čas začít.

L, D a Q za ním se pochechtávali a J vstoupil. Svlékl si pyžamo, poskládal ho a položil ho v úhledné hromádce na ocelový stůl u dveří do prohlídkové místnosti. Zatímco se za J zavíraly dveře, D zavolal: „Měl ses osprchovat, J!“ A J na něj ukázal prstem. Toto gesto u abecedních chlapců znamenalo: *Seš vůl, brácho*.

Dveře se za ním zavřely. J srovnal oblečení do úhledného komínku a postavil se na značku chodidel na studené ocelové podlaze. Zima byla blízko. Mohla by přijít už zítra. A i když si J setkání soch užíval stejně jako jeho bratři, zimu radši nechával venku. V celé věži neznal žádný jiný pokoj, který by byl tak studený jako prohlídková místnost.

„Otoč se,“ řekl inspektor Collins. On a Jeffrey ho pozorovali zpovzdálí. Byl to první krok každé ranní inspekce. Za skleněnými dveřmi za muži funěli psi. J se otočil doleva. Slyšel, jak se napíná kožený kabát, který nosí T.A.T.A. Tento muž, který byl stále mimo dohled, si nejspíš překřížil ruce na hrudi nebo se opřel o židli.

Zima mimo věž uměla být krutá. Některá léta to bylo horší než jindy. J a jeho bratrům mělo být brzy třináct let. Už zažili dvanáct zim. A během každé z nich profesor Gulch chlapce varoval před depresí. Před osamělostí, kterou člověk cítil, když byl zavřený v desetipatrové věži, když sad a dvůr zamrzly a když se zdálo, že i modřiny mrazem uschnou.

Hysterie, pomyslel si J. Potrásl hlavou, jako by si chtěl tu myšlenku vyklepat z ucha. Bylo to slovo, které nechtěl mít v hlavě. Jako by ty čtyři slabiky měly stejné vlastnosti jako hnitka, moldus, víny a plakaboly. Čtyři nemoci, které u něj právě teď inspektoři hledali.

„Otoč se.“

Zase Collins. Jeho hrubý hlas jako by byl součástí vybavení prohlídkové místnosti. Stejně jako cinkání nádobí v jídelně. Nebo jako sborové hlasy jeho bratrů v Síni těla.

„Je mi chladno,“ řekl J a otočil se k inspektorům zády a čelem k zamčeným dveřím.

V prohlídkové místnosti byla často zima. Neviděný průvan, jako by pevné ocelové zdi byly jen iluzí a pokrivené odrazy nestálými kresbami ve větru. J si představoval nějakou škvíru, prasklinu v těch zdech, která dovnitř pouštěla podzimní chlad. J si pomyslel, že se to podobá veterinářské ordinaci z knihy Lawrence Luxleyho *Psi a Psí dny*. Geniální autor oddechové četby popsal reakce těch ubohých zvířat výborně:

Nepřívětivé, studené, jako by to tak doktor Grand zařídil záměrně, aby psi pochopili vážnost svých návštěv. A přesto, navzdory nehostinnému prostředí, psi chápali, že ta místnost je pro jejich dobro, že na těch pravidelných kontrolách závisí jejich život. Někteří z nich dokonce dokázali potlačit své nejzákladnější instinkty... ty, které jim velely, aby utekli.

J se knihy Lawrence Luxleyho naučil nazpaměť. Stejně jako mnozí abecední chlapi.

„Otoč se.“

J poslechl. Vždycky poslechl. Rutinu inspekcí měl v sobě zakořeněnou tak hluboce jako žvýkání před polykáním.

Po třetím otočení stál tváří v tvář k T.A.T.A.

Projelo jím vzrušení, stejně jako pokaždé, už celých dvanáct let, když poprvé ten den spatřil T.A.T.A.

Zářivě červený kabát a kalhoty byly jako hřejivý oheň ve studené prohlídkové místnosti. Nebo jako východ slunce. „Spal jsi dobře, J?“

Hlas T.A.T.A. Vždy přímý, vždy energický. J nebyl jediný abecední chlapec, který si hlas tohoto muže spojoval se silou. Útěchou. Bezpečím. Vědomostmi.

„Vlastně ne,“ řekl J. Jeho dvanáctiletý hlas byl o oktávu hlubší než předchozí rok. „Zdalo se mi něco hrozného.“

„Skutečně?“ Oříškové oči T.A.T.A. zářily nad jeho černými vousy. I vlasy měl černé. Také J měl černé vlasy. Stejně jako T.A.T.A. „To mě zajímá. Vyprávěj mi o tom.“

„Otoč se,“ řekl Collins. A J se zase otočil k inspektorům a psům.

J už nebyl obrácený směrem k T.A.T.A. Rudou barvu viděl jen koutkem oka jako krev z nosu. Vyprávěl svůj boj ve snu. Ztratil se na dvoře, který byl čtyřístakrát větší než ten, na kterém se bavil každý den. Popisoval hrůzu z toho, že nemůže najít cestu zpět do věže.

„Ztracený?“ zopakoval T.A.T.A. Očividný zájem v jeho hlase byl pro J stejně zřetelný jako jemné vrzání jeho kožených rukavic, když vzal do ruky tužku.

Ano, řekl mu J, ano, ve snu se cítil ztracený. Nějak se zatoulal příliš daleko od věže a od Rodičovství uvnitř. Nepamatoval si, jak přesně. Modřiny, které lemují dvůr, v jeho snu nebyly. Každopádně se ale zoufale chtěl vrátit zpátky. Slyšel své bratry ze stejného patra, Q, D a L. Volali ho zdálky, ale on neviděl oranžové cihly věže. Neviděl železné špičaté věžičky, které lemovaly okraj střechy jako osamělá spodní řada zubů. Zubů, mezi kterými J a ostatní abecední chlapi mnohokrát v noci vyhlíželi do okolí, když našli odvahu proplížit se na střechu. A neviděl ani nejvyšší z věžiček, osamocený železný zub,

který trčel k obloze jako špičák. Zmizely ohraničené hektary dvora, zelený trávník mezi ním a věží. A spolu s nimi i odrazy v mnoha úzkých oknech na mnoha podlažích. Nahradila je jen nekonečná zelená tráva.

A mlha.

„No, zima už se blíží,“ řekl T.A.T.A. Jeho hlas byl sebeovládání. Vždycky. Vedení. Řešení. Řád. „Neviděl jsi ani ten špičák, hmm? Vůbec žádné stopy po Rodičovství. Žádné stopy *domova*.“

J myslel na žluté dveře na střeše, které jsou vidět z celého dvora pod věží. Myslel na pevné oranžové cihly a na to, jak se věž v létě podobala východu slunce.

„Ne,“ řekl a zavrtěl hlavou. Díval se na mlčenlivé tváře inspektorů, kteří si potichu pohrávali s lupami na svých opascích. J nyní jako dvanáctiletý chlapec chápal něco, čemu v jedenácti letech nerozuměl: inspekce nezačíná, když inspektoři vytáhnou lupy. Začíná v okamžiku, kdy vstoupíte do dveří.

„Musel ses hrozně bát,“ pokračoval T.A.T.A. Jeho hlas byl otcovství. Vedení. Vždycky. „Ale řekni mi jednu věc. *Našel* jsi věž před probuzením, nebo ne?“

J chvíli mlčel. Poškrábal se levou rukou na pravém lokti. Podruhé zívł.

Hysterie, pomyslel si znovu. Dokonce sevřel ruce v pěst, jako by si chtěl tu myšlenku vytlout z hlavy. Profesor Gulch vyučoval psychologii a mnohokrát zdůrazňoval, jakými způsoby se může chlapcova mysl obrátit sama proti sobě: mánie, porucha pozornosti, pronásledování, disociace od reality, deprese a hysterie. Pro J to všechno znělo jako vzdálené možnosti. Poruchy, které studují jen kvůli samotnému studiu. J se zajisté nebál, že by jednoho dne mohl sám takové stavy mysli zažít. Přesto, jak jinak by nyní... ve dvanácti letech...

mohl vysvětlit ty nové neznámé pocity, které poslední dobou prožíval? Jak by Gulch nazval ten pocit izolace a neúplnosti, když vyhlédl přes dvůr ke vstupu do sadu, ve kterém v mnoha řadách rostly živé stromy?

Chlapec vzpomínal na své dětství, jako by ho pozoroval přes sklo potřísněné zaschlým mlékem. Nedokázal odpovědět na jednoduchou otázku: Odkud pocházím?

Další věta z knih Lawrence Luxleyho. Q by řekl, že je opravdu trefná.

Ale ne, pomyslel si J, ne tady v prohlídkové místnosti. Tady se vůbec nesnažil odpovědět na tuhle otázku. Žádný chlapec nikdy nedokázal určit, na které třešni v sadu vyrostl. A pokud J věděl, nikomu z nich to nevadilo.

Nebo ano?

„Ne,“ řekl J nakonec. „Nenašel jsem cestu domů.“ Zase slyšel škrábání tužky o papír. Mohl si snadno představit zářivé inteligentní oči T.A.T.A., když si četl slova, která zapsal.

Stejně jako všichni abecední chlapi měl J pocit, že to je čest, když si T.A.T.A. poznamenal něco, co J řekl.

„A když ses probudil...?“ řekl T.A.T.A. Nedokončil svoji větu. Bylo zřejmé, na co se ptá.

„Myslel jsem si, že to je skutečné. Myslel jsem si, že jsem pořád tam venku. Jako bych se probudil na dvoře, ve své posteli. Vzhlédl jsem a musel jsem vidět strop, ale domníval jsem se, že to je pořád ta mlha. Chvíli mi trvalo, než jsem si uvědomil, že jsem ve své ložnici.“ Zarazil se. Představoval si, jak si T.A.T.A. rukou v rukavici hladí vousy. „Tohle všechno se samozřejmě stalo teprve před několika okamžiky, když mě probudilo volání k inspekci.“

„Samozřejmě,“ řekl T.A.T.A. „A teď mi řekni,“ začal a J věděl, na co se ho T.A.T.A. zeptá, ještě dřív, než otázku

položil. „Máš nějakou teorii o tom, co tento sen vyvolalo?“

I když J v této místnosti prožil už celou škálu emocí, na tu, kterou pocítil v tu chvíli, nebyl připravený.

Strach.

A kde se vzal? Musel přece vědět, že tahle otázka přijde. Neměl čas se na ni připravit? Bylo to tím? Nebo to bylo něco, co by Q nazval „hlubším“?

J samozřejmě znal správnou odpověď na otázku T.A.T.A. Poprvé v životě však nechtěl říct pravdu.

Šok z tohoto uvědomění ho nezasáhl tak tvrdě jako ten, který okamžitě následoval: pocit, že se rozhodl lhát ještě dřív, než vstoupil do této místnosti, a prostě to sám sobě ještě neřekl.

Proč? Proč lhát?

Protože těsně předtím, než šel předchozí večer spát, dlouho po ukončení studia, J viděl někoho, jak se krčí za Panem stromem, osamocenou vrbou, která označuje konec dvora a začátek sadu. Věřil, že to je postava. Možná to bylo jen tím, jak se některé větve skláněly dolů k zemi a jak je jiné překřížovaly, ale J věřil, že tam vidí člověka.

Skrčeného.

U Pana stroma.

V tu chvíli si J myslel, že to je A nebo Z. I když nevěděl proč.

A to byl možná sám o sobě dostatečný důvod lhát, pomyslel si J. T.A.T.A. a inspektoři by si mysleli, že se zbláznil, kdyby něco takového naznačil.

Že se v noci za stromem schovává mrtvý bratr.

To tak!

Podíval se z Jeffreyho na Collinse a pomyslel si, že by ti dva inspektoři možná mohli ten skrytý příběh vycítit.

Jeffrey si narovnal čepici a Collins si upravil zlatou šerpu, která mu visela z ramene k pasu. J se podíval na jejich opasky, jako by lupa dokázala proniknout jeho kůži a odhalit, jestli je jeho srdce ryzí. Dokonce i ovčáci začali funět a jeden z nich, Max, naklonil hlavu na stranu tak, jak to psi dělají, když slyší zvláštní zvuk.

Hysterie. J nechtěl znít jako šílenec. Nechtěl *být* šílenec. Byly to jenom větve a stíny. Nic víc. Určitě.

Přesto, lhaní *bylo* svým způsobem zradou. J to věděl. On a D možná jako děti zalhali o tom, kdo rozlil třeshňovou šťávu na koberci na chodbě. Možná jednou nebo dvakrát jako batole zavrtěl hlavou, když se ho zeptali, jestli si počůral kalhoty. Ale tyto krátké (a jak J navzdory tomu, k čemu může lhaní vést, věřil, neškodné) výmysly se daly snadno smýt jedním plesknutím ruky v červené rukavici. T.A.T.A. velmi dobře uměl ze svých chlapců vymámit pravdivý příběh, jako by vlastnil neviditelné lopaty, kterými vykopával pravdu.

„J?“

J myslel na knihu Lawrence Luxleyho o vojácích, *Velcí koně*. Myslel přímo na jednoho vojáka, na generála jménem Sam. Sam, jak Q zdůrazňoval, se oblékal podobně jako inspektoři. Nosili šedou vlněnou uniformu, která vždy vypadala příliš teplá, nehledě na to, že se v průběhu inspekce zdálo, jako by se teplota v místnosti postupně snižovala. Šedé képi. Zlatá šerpa a hnědý opasek. Černé boty. A v celé knize *Velcí koně* Sam cítil podobné emoce, jaké teď prožíval J: Sam něco věděl a nebyl si jistý, jestli by to měl říct svým vojákům. Luxley to mistrně vyzdvihl v téměř dvacetistránkovém vnitřním monologu, ve kterém Sam uvažoval nad lhaním a nad správnou a špatnou dobou, kdy ho použít. Nakonec dospěl k závěru, že nikdy není dobré lhát a že si jeho vojáci zaslouží znát

pravdu, i když jim to ublíží. Ale J v tom monologu našel něco hlubšího než jen cenu upřímnosti: generál Sam se bál. Nebyl to strach, ke kterému Rodičovství s láskou vychovávalo abecední chlapce – ti se měli bát *sami sebe* a toho, co *si* mohli udělat, kdyby se neřídili zákony věže. Ale spíš se bál... o sebe.

„Proč?“ zeptal se nahlas. Oba inspektoři naklonili hlavu na stranu, stejně jako to před chvílí udělali psi.

„Cože?“ zeptal se T.A.T.A.

V jeho náhle ztrápené mysli se znovu vynořily lekce psychologie profesora Gulche.

J věděl, že Sam byl rozervaný. J se cítil stejně, obnažený v zářivém fluorescenčním světle prohlídkové místnosti. Tvrdé světlo osvětlovalo každý záhyb tváří inspektorů, vrásky, které chlapcům ukazovaly, jak jsou tito muži ve skutečnosti staří, i když sluneční světlo na dvoře to nedokázalo. A pravý opak platil pro chlapce. Jejich mládí nikdy nebylo tak očividné, jako když si svlékli pyžamo a složili ho na hromádku na stolku u dveří. Chlapec tu své tělo viděl mnohem lépe, než když stál ve sprše... Viděl věci, které ho často až vystrašily. Když chlapec zvedl paži, shlédl si na břicho nebo zvedl koleno, téměř viděl tunely a mosty svých žil a tepen táhnoucích se pod kůží. Uher, který ve světle na chodbě vypadá normálně, se v prohlídkové místnosti může změnit v plakaboly. Kloubky a prsty připomínaly starou ošoupanou kůži. Pupíky vypadaly jako díry. Nehty jako suché dřevo.

A občas měl J pocit, jako by viděl ještě víc než nelichotivé detaily svého těla. Někdy měl pocit, jako by v prohlídkové místnosti viděl motivace, jako prchlivé záblesky pravdy, ať už je jakákoli.

„J,“ zopakoval T.A.T.A. Jeho hlas byl netrpělivý. Ke svým čtyřiatvaceti chlapcům se sice choval s velkou

láskou, ale T.A.T.A. měl nepochybně nejmenší trpělivost v celé věži. „Do toho. Ven s tím. Máš teorii o tom, co ten sen vyvolalo.“

J vylekala náhlá hlasitost jeho hlasu, jako by se ten muž tiše přesunul po studené podlaze a jeho rty se ocitly necelé tři centimetry ucha J. „Řekni mi to.“

Byla to pravda. J skutečně měl pro T.A.T.A. teorii. Abecední chlapce tak vychovali.

Přemýšlejte.

J ale myslel na A nebo Z, nemožně ohebné, příkrčené a nehybné.

Řekni mu to, pomyslel si J. Ale hlubší hlas oponoval. A tento hlas zněl, jako by patřil moudrému bratrovi.

Mrtvému bratrovi?

„Přemýšlím,“ řekl J. „Chci to správně zformulovat.“

Včera večer měl probudit Q. To měl udělat. Samozřejmě o tom přemýšlel. Chlapci na osmém patře se už dlouhou dobu uměli proplížít do pokojů ostatních, obzvlášť když přišla velmi silná bouře. Nebo podobně děsivá noční můra. J jen před měsícem zaklepal na dveře Q. Bylo mu zle a doufal, že Q má ještě trochu polévky od večere. Ale minulou noc, ačkoliv chtěl, aby mu to někdo potvrdil, zůstal stát u svého velkého okna s výhledem na dvůr. U okna, které je téměř tak široké jako celá zeď. Věděl, že by mu Q řekl něco chytrého, možná by dokonce uměl dokázat, že ta postava je jen nešťastnou kombinací větví, listů a měsíční záře. Protože *bylo* nejpravděpodobnější, že J viděl jen pouhou kombinaci nehybných, nemyslicích částí. A přesto... J cítil, že z toho lesa přichází vědomí.

J cítil život. Nebo něco podobného.

Měl jsi pocit, že tě někdo pozoruje. Tak to bylo.

„Myslím, že za to může blížící se změna pater,“ řekl J. „Vyrostl jsem spolu s D a L a Q. Když se při stěhování přemístíme... Já nevím. Souhlasím, že je to od Rodičovství dobrá věc, podpoří to čerstvé zážitky, vzniknou nová pouta, ale také je to trochu...“

J cítil chladnou kůži na svém rameni.

„Jako být ztracený?“ zeptal se T.A.T.A. Jemně otočil J čelem k sobě. Žárovka visela přímo nad jeho hlavou a části jeho obličeje zakrývaly stíny. J si pomyslel, že se zdá, jako by celý obličej T.A.T.A. pokrývaly vousy, jako by to nebyly stíny, ale plnovous, který se mu zvedá až k zářícím očím a stoupá ještě výš až k hustým vlasům vyčesaným ve stylu Pompadour.

„Ano.“ J polkl. „Je to jako být ztracený.“ Podíval se za T.A.T.A. na poznámkový blok na ocelovém stole. Na stránce toho bylo hodně. Mnoho poznámek.

Inspekce začíná, pomyslel si znovu J, v okamžiku, kdy vstoupíš do dveří.

T.A.T.A. nepřikývl. Neusmál se. Prostě jen zíral. J cítil, jako by ten muž používal lopatu a prohledával mu mysl. Hledal lepší zdůvodnění pro sen než změnu pater.

Pak se tvář T.A.T.A. změnila. Trošku. Přimhouřil obě oči a zvedl pravý koutek úst. Stačilo to, aby naznačil vřelost.

„To chápu,“ řekl T.A.T.A. „Určitě během dnešních ranních inspekcí uslyším víc podobných příběhů.“ Nepoplácal J po rameni a nevrátil se zpět ke svému stolu. Už nic víc k tomuto tématu neřekl. Místo toho zůstal stát a zíral. „Právě jsem dostal báječný nápad,“ řekl. „Co kdybych vymyslel způsob, jak bys mi mohl sdělovat své myšlenky nebo své pocity přímo. Něco, co bychom měli společné. Jen ty a já. Třeba poznámkový blok. Budeš

zapisovat poznámky a... předáš mi je. Mohli bychom si tak dopisovat.“

Nikdy jste se necítili tak úžasně, jako když vás T.A.T.A. vyzdvihl nad ostatní.

„To by bylo... moc fajn,“ řekl J.

„Ano, to by bylo. Výborně.“

Přesto, zatímco T.A.T.A. dál zíral a dál si ho prohlížel, prolétl J myslí obvyklý seznam příšerných chorob. Již dlouho chlapcům říkali, že právě to je ten důvod, proč se inspekce provádějí.

Víny. Hnitka. Plakaboly.

Hledal T.A.T.A. tohle? A mohl by je zahlédnout v očích J? Mohl by je najít i v tom poznámkovém bloku?

„Pánové,“ řekl T.A.T.A. Luskl prsty v rukavici. Ten zvuk byl téměř tak důvěrně známý jako samotné slovo *inspekce*, které se pronikavě rozléhalo z jediného, ocelovou mřížkou zakrytého reproduktoru na chodbě.

Collins a Jeffrey si vzali do rukou lupy a přistoupili blíž. T.A.T.A. se vzdálil, ale nešel až ke svému stolu. J se otočil zpět tváří k inspektorům, ale cítil, že T.A.T.A. stále stojí poblíž, je za ním, ruce má překřížené na hrudi a rukama v kožených rukavicích svírá rukávy svého červeného kabátu. Collins i Jeffrey se podívali na T.A.T.A. se stejným výrazem, jaký měl v obličejí samotný J. O něco víc než zmatenost. O něco míň než strach.

T.A.T.A. nikdy nesledoval inspekci tak zblízka.

Proč zrovna tahle?

Hysterie, pomyslel si J a rozhodl se, že to bylo naposled, kdy na to pomyslel. Byly to jen větve Pana stroma. Přírozené, stejně jako třešně v sadu. Mrtvý bratr o půlnoci přikrčený u stromu byl... byl... *hysterický*.

Ne. Nic neskrýval, protože neměl co skrývat.

„Pokračujte,“ řekl T.A.T.A. a jeho hlas byl jako proud řeky za ramenem J. Voda se proměnila ve vlnu a J si v té vlně představil postavu skrčenou za Panem stromem. „Chci mít jistotu, že J chápe, že i po svém zlém snu *je* v péči Rodičovství a že Rodičovství tu vždy bude, aby ho ochránilo. Pomocí inspekce.“ Inspektoři zvedli lupy k jeho nahému tělu. T.A.T.A. mluvil dál. Blízko. Příliš blízko. „Chci, abys věděl, J, kdyby se ti někdy v životě stalo to samé, co se ti stalo ve snu... i když je takový scénář nemožný... nemusíš se snažit najít cestu zpět do věže.“

„Zvednout,“ řekl Collins. J zvedl obě paže a inspektoři přiložili lupy k jeho podpaží.

„Jestli se někdy zatouláš příliš daleko, J, můj J,“ řekl T.A.T.A., „Rodičovství si najde *tebe*.“

BURTOVA ZPRÁVA: 1. LISTOPADU 2019
K přečtení po probuzení

Půjdu rovnou k věci: Jestli si Richard nejvíc váží rádu v tom, co sám pojmenoval „citlivými léty“, pak prostě není vhodná doba k výměně pokojů chlapců. Celé je to prosté: Richard má pravdu – ve věku dvanácti let chlapci krácejí velmi blízko k prožitku takové míry sexuality, jakou ve svých životech ještě nepoznali. Je to fáze, kterou každý z nás dospělých dobře zná. A pamatujeme si, jak rok nebo dva po dvanácti letech začalo být všechno živější? Jak to bylo děsivé a zároveň vzrušující? A hlavně, jak to bylo emocionální? (POZNÁMKA: Richarde, vím, jak nesnášíš, když tě ve svých zprávách oslovuji přímo, ale nemůžu tenhle bod dostatečně zdůraznit: Musíš se pokusit vzpomenout si na své vlastní rozkvétání, protože nic není tak silné jako mužská sexualita v plném rozkvětu. A teď to vynásob čtyřicetkrát.) Nepřekvapilo by mě, kdybych při čtení zpráv z dnešní inspekce zjistil, že mnozí chlapci už prožívají úzkost z blížící se změny. Někteří možná vyjádří hněv. Někteří by mohli dokonce lhát. To druhé nezahrnuji proto, abych v Richardovi vyvolal strach, ani se ho nesnažím podceňovat, ale spíš... si myslím, že je to pravda. Náctiletí lžou, protože náctiletí

si ještě neuvědomují, že ty protichůdné emoce jsou přirozené. Abecední chlapci už klepou na dveře puberty. A v prostředí Rodičovství ani nemají příklad, který jim obvykle o rok nebo dva dříve přinášejí... děvčata.

Je to jeden z mnoha problémů doprovázejících snahu utajit před nimi existenci žen. Ale připouštím, že jsme na něj připravení.

Richardova logika pro zavedení střídání pater v této době je správná. Chlapci se nebudou toulat po chodbách Rodičovství zmatení a neklidní. Místo toho možná svou rostoucí úzkost na samotný přesun. To jim poskytne ústřední téma, kterému se budou moct snadno vyhnout a pokračovat ve svých studiích tak, jak Richard tvrdí. Tato logika dává smysl, ano, ale je to jen náhražka a nakonec vyprchá. A až nejistota po změně pokojů nezmizí... z čeho budou chlapci obviňovat své náhlé emoce? Znáám Richarda dost dobře, abych věřil, že má naplánované druhé rozptýlení... a třetí... Musí mít připravený celý balíček karet, již uspořádaných a nachystaných k otočení. Nové obavy, nové starosti, dokud se chlapci očividně nesrovnají s čerstvými pocity ve svém nitru.

Zprávy z inspekcí ukážou, až ten den přijde. Toto jsou vskutku citlivá léta.

Pokud však chci kritizovat Richarda za jeho využívání rozptýlení, musím sám přispět vlastní troškou k diskusi. Musím nabídnout alternativní řešení toho, jak bychom se my, Rodičovství, měli vyrovnat s touto sexuální revolucí. (A věř mi, Richarde, v každém z našich chlapců bude probíhat revoluce. Krveprolití na jejich soukromých bitevních polích.) Zde tedy je mých pět řešení:

1) Dál chlapce podporovat v umění. Samozřejmě jim nemůžeme odhalit proces rozmnožování. To je v pořádku. Ústava Rodičovství jednoznačně stanoví, že se nepokoušíme vytvořit biology. A zatímco géniové mohou mít mnoho podob, abecední chlapci vyrůstají, aby se stali nejlepšími konstruktéry, vědci a matematiky na světě.

ČLÁNEK JEDNA ÚSTAVY RODIČOVSTVÍ: GÉNIA ROZPTYLUJE OPAČNÉ POHLAVÍ. Celý Richardův experiment stojí na tomto prvním článku, to jsou kořeny celého Rodičovství. Zatímco ostatní chlapci jejich věku, nebo o pár let starší, stráví dvě třetiny svého bdělého života snahou dvořit se ženám (a/nebo na ně prostě udělat dojem), abecední chlapci budou pracovat třikrát usilovněji na dříve zmíněných disciplínách. A přesto... potřebují své pocity ventilovat. To by jim mělo zajistit umění. Nemyslím si, že oddechová četba sepsaná Lawrenceem Luxleyem dokáže tuto potřebu uspokojit. Umění, dobré umění, podpora umění, může působit jako mnohem vytríbenější náhražka, jako kbelík, dalo by se říct, který zachytí pomýlenou sexualitu chlapců, až jim začne vytékat z uší i očí. A věřte mi, chlapci se opravdu změní, podstatně, do takové míry, jakou jsme v Rodičovství ještě nezažili.

X je dobrý umělec. G prokázal vlohy. Podle mě hlasy prostě nestačí. Nehledě na to, jak velkolepý jejich sbor je.

Malování abstraktního obrazu, zpívání nesmyslné písně... to by mohlo usmířit ty nevysvětlitelné, nesoustředěné pocity, které budou prožívat.

Jako vždy, více k tomuto tématu napíši později.

2) Pokusit se ovlivnit jejich sny. Podprahové náznaky po celém Rodičovství by mohly u chlapců vyvolat sny o určitých tématech, uklidňujících tématech, vizích a představách, které by mohly nahradit sexualitu,

o které úmyslně (z naší strany) vůbec nic nevědí. Poskytnu jeden příklad (zajisté to ale můžeme mnohem důkladněji prodiskutovat osobně): barevné fotografie zvlněných kopců nebo pouštní krajiny, které pověsíme ke dveřím ložnice nejoblíbenějšího chlapce na každém podlaží věže. Tím chci říct: Před pokojem, ve kterém se chlapci shromažďují nejčastěji, pověsíme krajinu, která připomíná nahé tělo. Možná tento maličký dar (z naší strany) ukonejší (dočasně) rostoucí potřebu, kterou každý z nich bude cítit.

Jak platí u všech podobných návrhů: více napíši později.

3) Povzbudit chlapce, aby zintenzivnili své sportovní aktivity. To děláme už teď, ale možná ne do takové míry, do jaké to bude třeba. Rozumím (a samozřejmě je to i dobře zdokumentováno), že Richard by si přál, aby chlapci fyzickými aktivitami netrávili více než 10 procent svého dne, ale citlivá léta nepřinesou jen emociální povodeň, chlapci budou potřebovat i fyzické vybití. Co kdybychom vyhlásili novou sportovní disciplínu: JEDNO KOLO KOLEM TŘEŠŇOVÉHO SADU, což je běh na 3,1 míle, tedy přesně těch pět kilometrů, které chlapci jejich věku nepochybně běhají v jiných částech světa. Pokud se tento nápad Richardovi nezamlouvá, pak bych navrhl zakoupit běžecké pásy a nainstalovat je všem chlapcům do ložnice. Kdo ví, v jakou noční hodinu budou potřebovat vybit trochu energie. Mým profesionálním odhadem je, že v JAKOUKOLI. V JAKOUKOLI noční hodinu. A jakoukoli denní hodinu.

4) Omezit fyzickou část inspekce a zintenzivnit otázky ohledně emocí. Jak jsem již napsal výše, chlapci mohou

hodně získat z rozhovoru o abstraktních pocitech, které budou prožívat (a které již nyní prožívají!). Nezáleží na tom, jestli úplně pochopí své „nové já“. Jako dospělí už dobře víme: Není možné „sám sebe poznat“, ne úplně, ale pokud se o to alespoň snažíte, zmírňuje to bolest.

5) Znovu zvážit Článek šestnáct Ústavy Rodičovství, ve kterém Richard (neoblomně, to je pravda) zahrnul pravidlo, které stanoví, že abecední chlapani za žádných okolností, nehledě na to, jak náročná budou citlivá léta, nepodstoupí žádnou formu kastrace. A přesto... jsme již ztratili A a Z mnohem otřesnějším způsobem. Možná by bylo vhodné nyní zvážit odstranění sexuality, jejíhož příchodu se Richard tolik obává. POZNÁMKA: Přejde to už za rok nebo dva. Plánujte nyní.

Shrnutí: Richard a Rodičovství by měli buď usměrnit blížící se nápor sexuality abstrakcí, nebo (omluvte ten výraz) ji vytrhnout už v zárodku. Mým profesionálním názorem je, že série rozptýlení (například výměna ložnic) celý problém jen stlačí. V chlapaních to probudí zvědavost a prohloubí to jejich touhu po odpovědích, dokud jejich chování nebude ani připomínat to, jaké známe teď, nebo dokud neporuší základní pravidla Rodičovství a všechno Richardovo laškování a právnictví nebude ztraceno.

Génia možná rozptyluje opačné pohlaví, ale sexualitu samotnou není tak snadné rozptýlit.

(Děkuji ti za tvůj čas, Richarde, a těším se na to, až si s tebou promluvíím osobně, až se příště sejdem v Glasgowském tunelu.)

Síň těla před snídaní

Těsně před snídaní se chlapci dozvěděli, že T.A.T.A. bude mít proslov. Ten samozřejmě přednese v Síni těla. J se domníval, že ji tak pojmenovali kvůli tomu, kolik těl se do té rozlehlé koncertní síně s vysokými stropy a dřevěným obložením vešlo, když jim T.A.T.A. chtěl říct něco důležitého.

Všichni. Všechna těla. Od abecedních chlapců až po inspektory, profesora Gulche a kuchaře. Dokonce i samotný Lawrence Luxley. Pro J a ostatní chlapce to vždy byl vrchol dne, když ho viděli osobně. Zdravotní bratři, uklízeči, zdravotní poradci a údržbáři.

Rodičovství.

Slovo *Proslov* se, podobně jako *inspekce*, během let změnilo. Nyní probouzelo úplně jiné pocity, než když byli chlapci pouhými dětmi, a pravděpodobně bude vyvolávat něco úplně jiného za několik let. Když byli chlapci ještě dětmi, projevy T.A.T.A. neznamenalý téměř nic. J si pamatoval hlavně hlavy ostatních chlapců, zadní část jejich lavic a temné zvuchné souhlásky slov T.A.T.A., které se odrážely od zdí, jež zdánlivě sahaly až k oblakům. V těch dnech stačil jediný pohled přes

síň na D nebo F a J měl co dělat, aby nepropukl v nezvladatelný smích.

Věci se ale změnilly.

...

Richard tomu rozuměl líp než kdokoli jiný. Připravil si k tomu plán.

Nezáleží na tom, pravila jedna z raných Burtových zpráv, jestli chlapci vnímají to, co Richard říká. Hlavním smyslem je vštípit jim pocit úžasu. Tento plán nepochybně funguje vzhledem k vážným užaslým výrazům chlapců, kteří ho sledují, zatímco on pronáší své projevy.

Abecední chlapce neučili o Bohu. Podle Richarda poslušnost převažuje nad náboženstvím.

Toto ráno, když inspekce skončily, držel Richard v jedné ruce Burtovu zprávu z toho dne a ve druhé sklenici skotské. Znovu si přečetl polovinu první věty, kterou zapsal jeho rezidenční psychiatr:

Půjdu rovnou k věci: Jestli si Richard nejvíc váží řádu v tom, co sám pojmenoval „citlivými léty“ –

Odložil papíry na stůl. Navzdory lehkému poprašku sněhu za jeho oknem v přízemí mu bylo teplo. Vstal od stolu a přistoupil k velkému zrcadlu na zadní straně vchodových dveří.

„Vypadáš dobře,“ řekl. „Stěží jako rodič čtyřiaadvaceti dvanáctiletých chlapců.“

Bývalo jich dvacet šest. Když si prolistoval zprávu, viděl, že Burt zmínil A a Z, navzdory tomu, že to Richard osobně zakázal.

... již jsme ztratili A a Z mnohem otřesnějším způsobem...

Svlékl si červený kabát a odhalil jednoduché tílko pod ním. V měkkém světle stropního svítidla vypadaly jeho svaly na ramenou a na pažích silné. Jeho vousy byly temné jako lež.

Ze začátku, po úspěšném spuštění Rodičovství, si Richard velmi dobře uvědomoval, že musí věž naplnit výrazným charakterem. Bylo jeho povinností předat filosofii Rodičovství. Bylo jeho povinností dokázat, že toto místo může být tak dobré, jak sliboval. V těch dnech často cítil tlak inspektorů, které najal. O rok dříve byli pouhými trestanci. *Cítil* je a kuchaře a učitele a autory akademických knih. Samé bývalé vězně. Cítil, jak ho sledovali, když přednášel projevy šestaadvaceti (tehdy) batolatům v Síni těla. Burt jim začal říkat abecední chlupci (to jméno se Richardovi, jako jejich T.A.T.A., docela líbilo). Jméno pro každé písmeno abecedy.

A

B

C...

Ano, v těch dnech Richard pronášel projevy hlavně pro své zaměstnance, ať už svým hlasem oslovoval přímo je, nebo ne. Bylo vskutku vzrušující, když po pěti letech experimentu Richard poprvé zahlédl v očích chlapců porozumění. Znalosti předané od pultíku k P, v proslovu všem.

A nyní... se přiblížila citlivá léta. Richard už nemohl chlapce ovlivňovat podprahově, pomocí pocitů a nejasného, ale silného smyslu pro pravidla a důvodů, proč by je neměli porušovat. S citlivými léty přišla plná pozornost bystrých chlapců. Inteligentních chlapců. Chlapců,

kteří mohou a od nynějška také budou rozebírat každé slovo, které Richard zvolí.

Usmál se do zrcadla. Nebyla to první chvíle, kdy jeho chlapci porušili stereotyp: Ve světě mimo Rodičovství náctiletí *přestávají* poslouchat své rodiče.

Richard napnul své stárnoucí bicepsy. Zamračil se na jejich odraz ve skle a pak si zase oblékl kabát. Burtovu zprávu si přečte později. Rezidenční psychiatr porušil na jediném listu papíru víc pravidel, než mají ostatní zaměstnanci dovoleno za více než deset let.

Promlouval přímo k Richardovi. Zmínil A a Z.

Vyšel ze svých pokojů a přede dveřmi ho přivítali dva strážci v běžném oblečení. Oba ozbrojení. Richard poznával úctu v jejich očích – jako by byl celebrita, jako by byl farář v jejich kostele.

Věděl, že jsou stále jeho. I po dvanácti letech.

„Stačí tam vystoupit a vyvolat trochu vzrušení, že?“ řekl Richard pro jejich uši, když ho následovali po černých dlaždicích na chodbě k Síni těla. „Ukázat jim, že je v pořádku, když se muž nechá přemocet svými vášněmi, nehledě na to, jak můžou být nebezpečné. Přišla doba oslňujících mužů.“ V tu chvíli se Richard zarazil a obrátil se k Bobbymu, strážci s řídkými vlasy, který kdysi kradl auta a který strávil ve vězení tři roky za krádeže. Občas se Richard divil, jestli jeho zaměstnanci prostě nevyměnili drogy, alkohol a vězení za Rodičovství. „Bůh se potí, Bobby. Cítíš to?“

Za prosklenými stěnami chodby padal sníh. Richard přistoupil ke sklu a vyhlédl ven na dvůr. V nyní mlhavé dálce stály na strážci modříny.

„Je čas uvést nového otce,“ řekl. „A jeho nové syny.“

Velikost, řekl jednou Richard bývalému strážci, jednu ruku položil na mužovo rameno v prosté kostkované

košili s krátkými rukávy, těsně předtím, než ho poslal do Rohu, *není pěkná na pohled. Prohlédni si obličej největších světových myslitelů a povšimneš si optimistické konsternace. Vyčerpání. Ať je tohle ta poslední věc, kterou se dozvíš, Brade. Vyčerpání nedosáhneš, když budeš jen vysedávat. Musíš se hýbat, abys sis ho vysloužil. Pohyb ti dá ty vrásky starosti, řídké vlasy a otřesený výraz v kdysi jasných očích. Řekni mi, Brade, co bys chtěl víc? Jednoduchý, snadno čitelný obličej, nebo krvavé kloubky na ruku muže, který zabušil na dveře své vnitřní svatyně?*

Strážce Brad už dřív poznal, jaké to je, když se za ním zamknou dveře. Strávil čtyři roky za napadení v Jacksonu. Nikdy ale nezažil nic takového jako Roh.

„Vítejte v Rodičovství,“ řekl Richard, zatímco stále sledoval ranní sněžení za sklem na chodbě. Náhlé vzednutí hlasů sboru, zpěv abecedních chlapců v Síni těla, prolomilo jeho zasnění. V očích plavovlasého Bobbyho viděl temnou stranu Rodičovství, zavírání dveří Rohu. Richard si myslel, že možná slyší, jak ty dveře vržou.

Richard se usmál. Nebyl to Roh, ale Gordon, který se vynořil ze svých vlastních pokojů v přízemí. Hlavní asistent T.A.T.A. v Rodičovství vypadal perfektně, jako vždy. Jeho černé vlasy se leskly v jediné vlně. Se svou tváří a vlasy vypadal jako plastový voják v obleku za tisíc dolarů.

„Richard,“ řekl Gordon. „Četl jste Burtovu zprávu?“

„Jenom část.“

„No, mám *hodně* co říct k těm pěti navrhovaným alternativám k výměně pokojů. A vážně, kde bere Burt tu drzost? Mrzí mě, že jmenoval ty dva chlapce.“

„A a Z,“ řekl Richard. Na okamžik byl ticho. „A vidíš, právě jsem jejich jména řekl znovu.“

Šestihlasá harmonie hlasů zněla, jako by ji vyluzovala posvátná hrdla. Molový akord tak smutný jako smrt jejich bratrů A a Z.

Prohnili chlapci. Úplně prohnili.

Richard zavřel oči. Otočil se zády k padajícím vločkám a šel k Síni těla, za zvukem svých zpívajících chlapců.

„Ano,“ souhlasil Gordon a zapsal si Richardova slova do bloku. „Ale nemělo se stát, abyste na ně musel myslet těsně před svým proslovem. Je to neslýchané. Burt takový bývá často.“

„Změnil jsem se, Gordone?“ zeptal se Richard. Oči měl znovu otevřené a jeho černé boty klapaly na černých dlaždicích. Před ním byl vidět poslední chlapec – H, celý v černém – jak spěchá dveřmi do Síně těla.

„Jak změnil, pane?“

„Vyznávám stejné hodnoty jako dříve?“

„Zůstal jste skálopevný ve své vizi, pane.“

„To ano. A přesto...“

„Burtova zpráva vám nasadila brouka do hlavy. To je všechno.“

„Bojím se, Gordone.“

Hlasy v Síni těla zesílily a dosáhly tesklivého vrcholu. Richard se zastavil u dveří. Prohlížel si střídající se sbor, šest chlapců, kteří dnes zpívali. V černých volných kalhotách a černých rolácích svítily jen jejich obličej, jejich tváře jako by se vznášely ve stínech pod klenbou Síně těla. Ozvěna jejich písně přidávala k jejich malému počtu další hlasy.

Richard si vychutnával ten pohled. Sbor Rodičovství. Hlasy. A také ostatní chlapci, oblečení v černém a usazení na lavicích. Bílý koberec v uličce. Zastíněné pódium na jevišti. Zaměstnanci seřazení podél zdí jako diváci.

Nebo možná jako oběti popravčí čty.

Richard zahlédl Warrena Bratta, neupraveného a otlého, shrbeného a zamračeného.

„Čeho se bojíte?“ zeptal se Gordon.

Od Brattových brýlí se odrážela světla v Síni těla a Richard nemohl poznat, jestli se ten cynický spisovatel dívá na něj, nebo ne.

„Překvapení,“ řekl Richard.

Zhluboka se nadechl a vstoupil do síně. Gordon ho následoval.

Zatímco Richard šel po bílém koberci, červený kabát a volné kalhoty na něm vypadaly jako rozlitá krev a morbidní tóny hlasů ho pohltily. Dnes to byli chlapci z osmého patra doprovázení F a W. Navzdory Richardovu úplnému zákazu náboženství v Rodičovství chlapci zpívali Barberovu *Agnus Dei*. Byla to pro ně jen estetická hatmatilka; neměli se kde naučit latinsky.

Jeho chlapci. Jeho abecední chlapci.

Ach, jak zírali. Čirý obdiv v jejich očích. I ti, kteří zpívali: J a D, L a Q, F a W. Jak jejich hlasy stoupaly k nástěnné malbě Ambice na vysokém stropě Síne těla, zpívali v jediném sjednoceném akordu, který zdánlivě přidával třetí rozměr obrazu muže svlečeného do pasu, který zvedá balvan vlastní mysli. Chlapci v černém, chlapci v lavicích, někteří šeptali, někteří do sebe strkali, ale všichni se soustředili na muže v červené kůži, který vypadal jako rána pohybující se po bílém koberci k jevišti. Když Richard stoupal do schodů a Gordon a strážci se přesunuli na obě strany jeviště, aby se připojili k ostatním zaměstnancům, mnozí chlapci se zhluboka nadechli. Byli s ním teprve před chvílí, při individuálních inspekcích, ale když svého T.A.T.A. viděli na jevišti Síne těla, byl to pokaždé úžasný pohled. Richard se podíval doprava a usmál se na Warrena Bratta. Nedal najevo, co

si myslí o obzvlášť pomačkaném vzhledu neupraveného a plešaticího spisovatele. Pak Richard naznačil chlapcům hlasů, aby přestali zpívat. Jejich poslední akord zněl dlouho poté, co ho poslechli.

Chlapci hlasů se posadili na svá místa.

Richard se naklonil dopředu k mikrofonu, dokud necítil, jak se studený kov dotkl jeho vousů.

A pak začal přednášet svůj projev.

„CHLAPCI! Nebudu vás zdržovat příliš dlouho. Předpokládám, že máte hlad a vůni snídaně cítíte až sem. Děkuji vám všem, že jste se sešli tak rychle. Tyto akce v Síni těla jsou, jak dobře víte, natolik vzácné, že to musí něco znamenat, když vás sem zavolám. Musí to znamenat přinejmenším to, že se vám chci s něčím svěřit.“

Richard se odmlčel. Zahájil projev „upřímnou řečí“. Gordon mu to navrhl před mnoha lety: *Uvolni je něčím nenuceným, Richarde, a pak jako trojského koně přednes to, co jim doopravdy chceš říct.*

„Zprvč bych vám všem chtěl pogratulovat k jedněm z nejlepších inspekci za celá léta. Ze všechno nejvíc si vážíme vaší otevřenosti, vaší upřímnosti a vaší transparentnosti. Vyloudili jste slzu v oku svého T.A.T.A.“

„Máme tě rádi, T.A.T.A.!“

F to zavolal. Vtipný F. Richard se usmál a zvedl otevřenou dlaň, aby utišil povyk, který chlapec vyvolal.

„Děkuji ti, F. Také tě mám rád. Mám rád vás všechny a dnes jsem na vás obzvlášť hrdý.“ Podíval se přímo na J. Jeho oči byly částečně skryté za černou ofinou. Richard stěží rozeznával nevinné zorničky, které u něj hledaly vše, co J v životě potřeboval. „Nebyl bych však k sobě upřímný, kdybych tvrdil, že jsem se jen z inspekci dozvěděl, že jste všichni na správné životní cestě. Sledoval jsem vás velmi bedlivě, možná i způsoby, o kterých ani

nevíte.“ V tu chvíli se E a O na sebe podívali a Richard v jejich očích spatřil naději. *T.A.T.A. nás sledoval? Není to vzrušující?* „Před dnešní inspekcí jsem zaslechl báječnou konverzaci dvou z vás, která se týkala možné alternativy benzínu, a nemohl jsem se ubránit úsměvu. Mí chlapani. Mí chlapani! Jak rád poslouchám, když dva mí chlapani využívají sílu svého vzkvétajícího intelektu, pohrávají si s teoriemi léčby, alternativ, procesů a vývoje. Vidíte to? Dokážete poznat hodnotu takového rozhovoru? Oba účastníci ho nepochybně považovali za povrchní, ale víte, že byl mnohem významnější než témata, o jaká se chlapani vašeho věku běžně zajímají?“

Richard se nadechl. Poslední větou vstupoval na *tenký led*, jak by řekl Burt. Možná až příliš blízko k pravdě. Ale Richard si to nemyslel. Jeho chlapani věděli přesně tolik, kolik chtěl. A koho zajímá, jak je led tenký, když je pravda dvakrát zamrzlá hluboko pod ním?

„Dokážete uvěřit, že jsme se dostali až do tohoto bodu? Připadá mi to jako včera, kdy se malý Y ptal: Proč?“ Trocha smíchu od chlapanů. „A teď? Teď bych se mohl zeptat *jeho*. Proč? A on by mi mohl odpovědět.“ Smích ustoupil úžasu. Obvykle to tak bylo. „Dokázali jsme toho tolik, a přesto nás čeká ještě dlouhá cesta! A, chlapani, mí nádherní chlapani, právě to mě trápí, právě to mě přimělo, abych vás dnes zavolal.“

Richard pomyslel na ztráty zmíněné v ranní Burtové zprávě. A a Z. Jako zarážky na knihy abecedních chlapanů. Shoda okolností (proč ze všech těch chlapanů ztratili právě tyhle dva?), která Richardovi málem rozežrala žaludek starostmi. Bylo potřeba mnoho hodin s rezidenčními lékaři, mnoho dní v útrokách věže, s kotlem hučícím opodál a zvuky dvou tuctů batolat o patro výš, aby Richarda přesvědčili o pravděpodobnosti,

o *možnosti*, že dva z šestadvaceti chlapců bude muset potkat nešťastný konec.

Skutečnost, že byl sám za ten konec zodpovědný, při svém přemítání nevzal v úvahu.

A a Z viděli ženy.

A a Z byli prohníli.

A a Z byli posláni do Rohu.

„Řeknu vám tajemství, chlapci.“ Richard se pro efekt odmlčel. Zdálo se, že to funguje. „Dávno předtím, než jste dospěli do věku, ve kterém jste teď, jsem tyto dny označil za... *léta přetavení*. Stejně jako si zdokonalujete své vize při setkání soch, tak tady ve věži přetavíte sami sebe. Proč? Proč bych se měl domnívat, že je tento věk jiný než jiný? Proč bych toto období považoval za důležitější než vaše novorozenecké týdny, kdy jste neunesli ani vlastní hlavu? Řeknu vám proč: Nyní...“ Citlivá léta pro zaměstnance. Léta přetavení pro chlapce. „Nyní jste oficiálně začali proces odpoutávání se od vlivu svého otce. Stáváte se samostatnými muži.“ Odmlčel se, aby chlapcům došla vážnost jeho slov. A aby také pocítili strach z toho, že budou odpoutaní. „Pozoruju vás na dvoře a v sadu. Pozoruju vás při jídle. Pročítám si vaše zprávy a poslouchám vaše reakce na nejnovější Luxleyho román. Vaše názory jsou stejně sofistikovány jako moje. Myšlenky, které ledabyle odbýváte, jsou stejně hlubokomyslné jako ty, které považujete za důležité. Vaše inspekce to dokazují. Chlapci! Mí chlapci! Stáváte se dospělými!“

A a Z. A a Z. Zarážky, které drží knihy, aby nespadly. Ale ty zářky jsou pryč.

Richard si upravil límeček kabátu.

„Takhle to vypadá, když to probíhá správně, chlapci.“ Chlapci v černém. Někteří v rolácích a volných kalhotách, jiní v blejzrech a košilích. Richard ale zahlédl jeden bílý flíček. Zatímco mluvil, oči se mu zatoulaly k malému bílému bodu: T vykukovalo tílko zpod knoflíků košile. Další zlé znamení? Stejně jako shoda okolností u A a Z? „Mysl musí v mládí vyžrát, než začne jednat podle svých přesvědčení. Vzpomínáte si, jak jste dělali vše, co dělali vaši bratři? Pamatujete si dny, kdy jste každou noc trávili se svými kamarády z patra? Téměř jste nebyli schopní trávit čas o samotě nebo jste prostě nechtěli být sami. Vy, chlapci, jste byli nerozluční. Občas přišly i okamžiky, kdy jsme vás museli od sebe roztrhnout a vrátit do vašich pokojů. A podívejte se na sebe teď! Máte své vlastní zájmy. Svě vlastní teorie. Objevili jste kouzlo intelektuálního vlastnictví. Uspokojující podstatu, kořeny skutečného *génia*. Víte, že mám pravdu! Stejně jako byly důležité ty první dny, kdy jste si vytvářeli pouta a získávali jste sebevědomí, kdy jste viděli, že vaši bratři schvalují vaše nápady a činy, zrovna tak má v těchto dnech svůj vlastní účel toto přetavení. Dnešek bychom mohli nazvat zítřkem kvůli tomu, jak rychle dospíváte! Vaše názory jsou vaše! Nejsou moje! Vidíte? Učil jsem vás, když jste byli malí. Teď jste ale skoro tak velcí, jako jsem já!“

Ustanovil nepopiratelný pocit otcovství? Nebo si chlapci, chytřejší než kteříkoli jiní na světě, instinktivně uvědomovali, že není jejich příbuzný? Že nemá jejich geny?

Že není jejich *otcem*?

„Kéž bych mohl každého z vás oslovit pouze svou myslí. Pochopili byste, jak moc si vážím času, který máte před sebou, viděli byste ten obrovský otevřený

prostor nekonečného dvora, který potřebuje velkou péči. Protože každý nápad, se kterým v následujících letech přijdete, stojí za zaznamenání, za zapsání, za diskusi s kamarády na patře nebo za krátkou cestu na jiné patro, abyste se zapojili do diskuse s chlapci, které nevidáte tak často. Možná dokonce pocítíte chuť jít až do mých pokojů. Nemůžu tento bod dostatečně zdůraznit. Jak vám budu v těchto letech k dispozici a jak hluboce mě zajímají i ty nejmenší myšlenky, které vás napadnou! Vaše triviality jsou mou životní prací.“

Mnozí chlapci si vyměnili překvapené pohledy. Pozvání od T.A.T.A. do jeho pokojů? Toto je skutečně veliký den.

Richard cítil, jak mu pod tílkem pod kabátem stéká pot. Vychutnával si ho. Znamenalo to, že pracuje. Znamenalo to, že se soustředí. Znamenalo to, že hoří slovy, která právě vyslovil. Hořel přímo před chlapci.

„Tváříte se, jako byste už věděli, o čem mluvím. Vidím, jak se někteří z vás červenají. A víte, *proč* vás moje slova oslovují? Víte to?“ Odmlčel se. Snažil se nedívat na bílou látku odhalenou na hrudi T. Snažil se nemyslet na špatná znamení. „Je to tím, že vám říkám pravdu! A každý z vás si cení pravdy. Čeká vás změna. A tohle jste už věděli. Nepotřebovali jste, abych vám říkal, že vaše nedávné myšlenky jsou ty nejvíce fascinující, jaké vás kdy napadly. Prožíváte je přece vy sami.“ Pak, náhle, bez jakéhokoli přechodu: „Po snídani na své posteli najdete prázdný poznámkový blok. Je modrý. Přeju si, abyste ty nové myšlenky zapisovali. Z vašich tužek jsme již odstranili gumy. Nechci přijít ani o jediný *okamžik* těchto let přetavení.“ Richard se odmlčel. Dostal je. Zaujal je. Svě chlapce. „Zapište je všechny. Každé slovo. Vyjádřete své nejpodivnější myšlenky. Nic vašemu T.A.T.A. neudělá

takovou radost jako popsané modré poznámkové bloky, přeplněné vašimi starostmi, ambicemi, tajemstvími. Rozumíte? Podle vašich příkyvujících hlav vidím, že ano. Takže vás opustím s tímto: Nic neskrývejte. Váš intelekt vyrostl a spolu s ním i prostor, ve kterém se můžete skrývat. Před mnou. Před vaším T.A.T.A. A kdo z vás by něco takového chtěl? Kdo z vás by tajil něco, čeho si jeho T.A.T.A. tak hluboce váží?“

„Nikdo!“ zavolal S. Další smích od chlapců. Tentokrát nabitý vzrušením.

Richard zvedl otevřenou dlaň.

„A teď,“ řekl. Chlapci se zavrtěli v lavicích, protože věděli, co přijde dál. T.A.T.A. své projevy vždy zakončoval stejně. T.A.T.A. zabubnoval prsty o pódium. Celá Síně těla explodovala dvěma prostými slovy, když chlapci spolu se svým T.A.T.A. rozjařeně vykřikli: „*Pojďme jíst!*“

Richard pohlédl na sbor. Hlasy. Šest chlapců vstalo a opět zaujalo své místo ve stínech.

• • •

Chlapec J řekl D: „Myslel jsem si, že ten poznámkový blok je jen pro mě. T.A.T.A. mi řekl, že je pro mě.“

„Cože?“

Neměli však čas o tom diskutovat. J, navzdory svému zjevnému neklidu, začal spolu s ostatními pěti chlapci zpívat *Miserere mei, Deus*.

Abecední chlapci se vydali ke dveřím Síně těla.

• • •

Richard sestoupil z podia. Zaměstnanci chtěli také odejít, ale Warrena Bratta snadno dohonil.

„Lawrenci,“ řekl Richard, použil Brattův pseudonym pro případ, že nějaký chlapec zůstal na doslech. „Máte velký hlad?“

Bratt se k němu otočil a všechny Richardovy obavy ohledně autora odpočinkové četby pro chlapce se prohloubily. Warren Bratt byl samolibý, nabručený, sebestředný bývalý pankáč, který kdysi věřil, že je vynikající spisovatel. Deset let v roli Lawrence Luxleyho velmi pomohlo rozdrtit jeho snobství, ale Richard zjišťoval, jak ho Burt jednou upozornil, že umělce zastavíte svázanýma rukama jen na nějakou dobu. Nakonec začne tvořit svýma nohama.

Warrenovy nápady v jeho oddechových knihách byly znepokojivě originální. To vůbec nebylo dobré.

„Dost velký,“ řekl Warren.

„To je v pořádku. Gordon se s vámi po snídani sejde ve vaší kanceláři.“

„Proč?“

Richard nepředstíral přátelství.

„Myslím, že je důležité, aby se spolu s měnícím se vkusem chlapců měnily i knihy, které je baví.“

Warren přikývl. „To vím, Richarde. Rád bych však –“

„Dobře. Tak to vám ten rozhovor nebude vadit.“ Prohlédl si Warrena od hlavy až k patě. „A vyperte si košili. Kvůli těm skvrnám od potu to vypadá, jako byste dřel příliš usilovně. Jako by vás někdo nutil psát něco, co psát nechcete.“ Když procházel kolem Bratta se strážci v závěsu, dodal: „Chlapci zbožňují Lawrence Luxleyho. Prosím, ukažte jim, jak se obléká génius.“

Abecední chlapci jedí

Abecední chlapci seděli po šesti u čtyř velkých kulatých stolů. Zdálo se, že většinu z nich proslov T.A.T.A. v Síni těla povzbudil. F, vtipný F, žertoval tak svobodně, jako by Rodičovství na jeden den zakázalo studium. Jeho velké přední zuby vypadaly obzvlášť bílé v kontrastu s černou košilí a černým blejzrem, který si přehodil přes opěradlo židle. J a D dlouho v soukromí vtipkovali, že F vypadá jako „živá kreslená postavička“. Nyní sledovali, jak mluví, stejně jako když se kdysi usmívali nad kresbami načmáranými na okrajích svých učebnic.

„Hej, W,“ řekl F. „Dneska mi nesněž snídani. Víím, že budeš chtít, a víím, že mě poprosíš o to, co mi zbude, ale tentokrát prostě nic nebude. Aby ses dostal k mému jídlu, budeš se k němu muset prokousat přes můj žaludek.“ Odmlčel se a předstíral, že se svým oplácaným kamarádem mluví vážně. „Neměl jsem ti ponoukat tuhle představu, co?“

J ty dva chlapce po očku pozoroval. F a W si byli velmi blízcí. Celé své životy bydleli na patře spolu s P a T. Bude J na stejném patře s některým z nich, až přijde den výměny pater? A kolik let to tak zůstane?

„A co je s *tebou*?“ zeptal se F a dvěma prsty ukázal přímo na J. „Vypadáš, jako by tě zrovna poslali do Rohu.“

„Ale no tak,“ řekl L. Umírněný, slušný L.

F zafrkal. „Nech toho, L,“ řekl. „Je dobré mluvit o děsivých věcech. Pak nejsou tak strašidelné. Ale nenechám J být jenom proto, že se ti nelíbí, jak mluvím.“ Usmál se na J. Oči rozšířené. Tak to F dělal: přeháněl.

„Nic se neděje,“ řekl J. Ale bylo jasné, že neříká pravdu.

„*Děje se něco*?“ zeptal se Q. Brýle Q zvětšovaly jeho oči stejně jako lupy inspektorů.

„Ne... je to jen...“

„Ahá!“ řekl F. „Věděl jsem to! Říkal jsem vám to! Jsem dobrej nebo dobrej?“ Strčil do W a W přikývl. „Tak do toho, J. Ven s tím.“

J rychle přemýšlel. Neřekne jim nic o tom, že při ranní inspekci zatajil nějaké informace. Nechce před svými bratry vypadat hystericky o nic víc než před zraky Rodičovství.

„Ty poznámkové bloky,“ řekl J. Když ta slova vyslovil nahlas, pochopil, že ho to popudilo víc, než si uvědomoval.

„A co s nimi?“ zeptal se F. Velké zuby mu zvrásnily spodní ret.

„No, dnes ráno při inspekci mi T.A.T.A. řekl, že má nápad. Jen pro mě. Zmínil se o poznámkovém bloku. O něčem, do čeho bych mohl psát. Co bych mohl zaplnit... jen pro něj.“

W se usmál a jeho tlusté tváře zčervenaly jako růže. „Myslíš tenhle?“ Zpod stolu vytáhl poznámkový blok. Na jeho obálce bylo vytištěné velké černé písmeno W.

„Ty slídile!“ řekl F. „Už jsi byl ve svém pokoji a sebral jsi ho!“

„Na velkého chlapce jsem mrštíný, F.“

Prátele se od srdce zasmáli. Pak W obrátil svou pozornost na J. W měl stejně jako Q obzvlášť inteligentní oči. Byl tichý, a tak často dělal dojem, že ví něco, co ostatní chlapci ne. Ale zatímco inteligence Q zdánlivě pramenila ze zvědavosti, jeho byla víc zakořeněná v Ústavě Rodičovství. Sám T.A.T.A. jednou řekl, že z W by jednoho dne mohl být vynikající právník.

„Každopádně to, co říkáš, není pravda,“ řekl W. J pocítil tiché bodnutí. Naznačil W, že J během své inspekce něco skryl?

Ale ne. Nenaznačil.

„Co tím myslíš?“ zeptal se J.

W znovu schoval poznámkový blok pod stůl. „Před třemi dny K během hodiny profesora Kinneyho přestala fungovat kalkulačka. Kinney mě poslal do kanceláře, abych mu přinesl novou.“

„Nepochybně tě chtěl přimět k troše pohybu, příteli,“ popíchl ho F.

W nad tím mávl rukou. „A když jsem tam byl...“ Zaklonil se na židli a překřížil si ruce na hrudi. „...viděl jsem stoh čtyřadvaceti modrých poznámkových bloků. A na obálce každého z nich bylo tučně vytištěné jméno jednoho z nás.“

„To nechápu,“ řekl L.

„Ty nikdy nic nechápeš,“ odvětil F.

„W nám říká,“ řekl laskavě Q, „že T.A.T.A. nemohl J říct, že měl nápad jen pro něj, když o tři dny dřív už ten samý nápad přichystal pro nás pro všechny.“

U stolu se rozhostilo ticho. Prostor zaplnily hlasy ostatních chlapců v jídelně.

Všichni se dívali na J a čekali nějaký protiargument. J ale nevěděl, co říct. T.A.T.A. mu *opravdu* řekl, že ten

nápad s poznámkovým blokem vymyslel jen pro něj. A navíc to řekl tak, jako by ho to právě napadlo...

Náhle, jako by se ve velmi horkém pokoji spustil větrák, J cítil, jak část jeho provinilosti zchladla. Ale chladný vzduch přinesl i zimu.

Lhali si J a T.A.T.A. navzájem v ten samý den?

Bylo příliš děsivé si to jen představit.

„Nejspíš jsi mu špatně rozuměl,“ řekl L. „Nic víc.“

„Ale já mu rozuměl správně.“

„Chudák J,“ řekl F. „Myslel si, že dostal trochu zvláštní pozornosti, a nakonec se ukázalo, že to tak není.“

„Očividně nechceš naznačovat, že ti T.A.T.A. lhal, J,“ řekl Q.

J pomyslel na Roh. Na to málo, co o něm věděl. Dveře ve sklepe věže. Ve sklepe, do kterého se žádný z chlapců neuměl dostat.

„Neřekl jsem, že *lhal*,“ řekl J.

„Samozřejmě, že ne,“ řekl Q. „To je to nejhlupejší, co jsem kdy slyšel.“

„Ale říkáš, že se v něčem spletl,“ dodal W. „A to je zrovna tak neslýchané.“

Než se J mohl začít bránit, zazvonil zvonek a objevili se kuchaři s tácy plnými vaflí, vajíček, ovoce a zeleniny. Když obsloužili každého chlapce, Q mluvil o přednostech konzumace ovoce po ránu a F předstíral, že schovává své jídlo před W. Ale J už neměl hlad.

J přemýšlel o lhaní.

Zamyslel se tak hluboce, že zjistil, jak si přehrává, co mu T.A.T.A. přesně řekl v prohlídkové místnosti. *Právě jsem dostal báječný nápad. Co kdybych vymyslel způsob, jak bys mi mohl sdělovat své myšlenky, své pocity, přímo? Něco, co bychom měli společného. Jen ty a já.*

Třeba poznámkový blok. Budeš zapisovat poznámky a... předáš mi je. Mohli bychom si tak dopisovat.

Nakonec to nebyla tak docela lež. T.A.T.A. mu technicky neřekl, že je to jen pro něj.

A přesto, *jen ty a já...*

J si to určitě pamatoval špatně. Slovo tady, slovo támhle, a význam se může úplně změnit. Luxley o tom mluvil v jedné ze svých knih. J se nemohl rozhodnout, jestli se mu ulevilo, že T.A.T.A. zastřel pravdu, nebo jestli ho to děsilo ještě hlouběji než představa těch nejasných dveří ve sklepe. Byly ty dveře teď pod ním? Přímo pod židlí, na které seděl?

„Jez, J,“ řekl F. „Nebo W skočí přes stůl.“

„Možná bych mohl,“ řekl W. W to řekl takovým způsobem, až měl J pocit, že se na něj W zlobí. Jako by mu ten velký chlapec připomínal, že J naznačuje něco špatného. Strašlivě špatného.

J se hnípal v jídle, dokud ho nesnědl. Pak si uvědomil, poprvé ve svém krátkém životě, že je možné pokračovat dál, jíst a spát, mluvit, a možná dokonce i studovat, zatímco se svět kolem něj... změnil.

„Parádní proslov,“ řekl F. „Určitě ho napsal Luxley.“

„Luxley ty proslovy nepíše,“ řekl D.

„Ne? A jak to víš?“ zeptal se J.

D pokrčil rameny. „Je to poznat. Nemají tu samou energii.“

F vyhodil ruce do vzduchu. „Posloucháte se vy dva? Jeden naznačuje, že mu T.A.T.A. lhal, a ten druhý říká, že Lawrence Luxley má větší energii než náš otec! Možná je blížící se výměna pokojů dobrá věc. Prospělo by vám, kdybyste nebyli spolu.“

Rozesmál se, ale J a D se na sebe dívali přes stůl.